

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyritaksstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagny Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Undir lágmark

HØGRAKREFTIRNAR í Føroyum eru nú aftur farnar at tala um at fáa land okkara upp í EEC.

DIMMA gjørdi seinasta leygardag støðuna upp á sín eyðkenda hátt. Vit sigast at sleppa undan ávísingum tollgjöldum í samband við útflutning til EEC, men sjálvsagt sigur hon einki um, hvussu nógv meira vit verða at gjalda fyri innfluttu vørurnar.

SOSTATT er tað ikki bara politiski pennurin á Dimmu, ið fer so lætt um veruleikan, ja sannleikan.

FISKASØLUSTJÓRIN hevur frammanundan latið okkum vita, at vit høvdu fingið 20% meira fyri útflutningin, um vit vóru limir í EEC, men ikki eitt orð um vansarnar.

TAD BER nú einaferð til at rokna seg nágreiniliga fram til, hvussu nógv av útflutningi okkara fer til EEC. Eisini kann roknast út, hvat verður selt aðrar vegir — eisini hvussu skiftið hevur verið á marknaðinum seinastu árin. Men hvørki frá Dimmu ella øðrum fáa vit nakað upplýst um hetta, sum sjálvsagt ikki hóskar ovurval í EEC-agitatiðini.

oddagrein

OG TAD passar helst heldur ikki »fór tilfallet» hjá størsta útflytarafyrir-tøku okkara.

OG MEDAN alt hetta EEC prátið fer fram verður ikki við einum orði borið uppá tungu, hvussu ókíklígt hóttagið verður á øðrum økjum.

EINKI orð um, hvussu nógv ferðir 20% húshaldsvörur og annað verður dýrari, fara vit uppí EEC.

EINKI orð um, hvørjar sorgir verða slæktar ella um hvussu mangar sorgir verða skaptar.

VIT ERU ikki ræddir fyri at taka upp kjak um møgulegar fyrirmyndir og nógvu vansarnar við at vera í EEC ella ikki.

MEN havandi í huga ta stinnu støðu eitt sameint fólk og eitt líka samt løgting hevði í hesum álvarsmáli, so má tað sigast at vera undir alt lágmark at birta uppundir limaskap av nýggjum úttan so frægt sum við einum orði at viðurkenna, at vansar framvegis eru við limaskapi í EEC — helst størri enn nakrantíð.

Ynskir einki samstarv

Eg loyvi mær herfyri at visa á tørvandi varðveitingarpolitikk hjá verandi býráðssamgongu við Poul Michelsen á odda.

Aktuella málið var byggiloyvi til Sparikassan við Tinghúsvegnum.

Við hesum í huga helt eg meg kunna ákæra býráðsformannin Poul Michelsen fyri at hann gjørdi seg byttari enn eg roknaði hann fyri at vera, og ikki sori frekan.

Júst tí, at hann segði seg einki kenna til hvat býráðið hevði lovað — hvat varðveitingarpolitikk viðvíkti — fyri bert 5-6 árum síðani.

Eg visti eisini á, at tað als ikki var neyðugt hjá honum at minnast so nógv ár aftur í tíðina, tí Forngrípafelagið longu hevði gjørt honum tann beina, eins og øllum hinum býráðslimum, at senda okkum korrespondansuna hesum viðvíkjandi.

Svarið segði bæði nógv og einki

Svarið, eg fekk í bløðnum leygardagin, segði mær bæði lítið og nógv.

Tað segði mær lítið — fyri ikki at siga einki — um tað eg verunliga skrivaði um. Nevniliga aktuella dømi: Varðveitan av Tinghúsvegnum og varðveitingarpolitikk annars.

Men svarið frá Poul Michelsen segði mær nokkso nógv í aðrar mál. Tað vendi eg til seinni.

Ongin vilji

Poul Michelsen: Eg skulsetti teg fyri at vera markleyst frekan, tá tú sigur teg einki kenna til hvørja støðu býráðið fyrr hevur havt til varðveitan av t.d. Tinghúsvegnum. Og tað meini eg enn.

Um tú hevði viljað, var einki til hindurs fyri, at tú syrgdi fyri at gera serstakar byggitreytir fyri Tinghúsvegnum. So var alt hetta tjakið óneyðugt.

Men hetta er ikki gjørt.

23. desember í 1979 skrivaði Forngrípafelagið til býráðið, har biðið var um, at støða varð tikið til, at friðað ávisar bygningar og gotupartar. Hetta fyri ikki at koma aftur í somu støðu, sum tá Sloans- og Heinesens hús skuldu rivast. Her var m.a. vist á tað, ið eftir er av eystara parti av Tinghúsvegnum.

5. september sama ár fær Forngrípafelagið svar frá býráðnum, har býráðið sigur seg skilja hesi áhugamál og viðmerkir annars, at tað hevur viðgjørt spurningin gjølla.

Býráðið heldur tað kortini verða rættast, at varðveitingarnar verða tryggjaðar, ikki í almennu byggisamtýktini, men í

serstøkum byggisamtýktum fyri tey einstøku okini ella býlingarnar, og vil býráðið fegið fáa eitt samstarv í lag við felagið um hetta.

Býráðsformaðurin hevur einki gjørt

Ti loyvi eg mær at spyrja býráðsformannin Poul Michelsen, um hvat hann hevur gjørt við hetta.

Svarið var einfalt: Einki!

Men — alt hetta er nú farið. Sparikassin hevur helst longu fingið sitt byggiloyvi, — og eftir stendur so tann sannroynd, at varðveitingarvælviljin, sum Petur Christiansen fyrrv. býráðsformaður stóð fyri, ikki er til staðar hjá núverandi flokksfelaga hansara Poul Michelsen.

Tað er harmiligt, men satt.

Høvuðkambalyndi

Sum áður sagt, segði svarið hjá Poul Michelsen mær nokkso nógv í aðrar mál.

Eg loyvi mær at endurgeva nøkur brot:

Alt avgerðandi fyri Tórfinn Smith var í hesi grein at lata fólk vita, at hann var høvuðspersónurin og hetjan, og eg var skurkurin.

... Tórfinn Smith vil yvirleva sum politikari bert ein er nóg grovur í orð og talu. Og við hesi dygd gera eina kariu á politiska vøllinum.

At eg var høvuðspersónur og hetja, er so nógv sagt. At eg var tann fyrsti at taka orðið á býráðsfundinum tá byggiloyvi til Sparikassan var fyri, er satt. Eg visti eisini á, at Sparikassin ikki átti at fáa byggiloyvi, tí Tinghúsvegurin átti at varðveitast og tað umhvørvið, sum har er. Somuleiðis visti eg eisini á, at um Sparikassin fekk loyvi at riva hesi bæði 100 ára gomlu húsini niður, gjørdi býráðið samtyktini um varðveitan av Sloans- og Heinesens hús-um til skammar. Tí tá vildu hesi bæði varðveittu hús standa innigryrd millum betongblokkar á trim-um síðum.

So kann býráðsformaðurin gera meg til høvuðspersón og hetju, um hann vil.

Eins lítið svarið hjá Poul Michelsen segði mær um tað, eg verunliga skrivaði um, eins nógv segði tað mær um, hvussu ein erkvisin høvuðkambur reagerar, tá hann fær nakad imóti sær.

Tað hevur poul michelsen eftir øllum at døma

fingið alt ov lítið av higar-til.

Hvørjar ætlanir eg havi um at yvirleva í politikki, fari eg ikki at spyrja Poul Michelsen um. Tað ætli eg mær at avgera sjálvur. Men eg vil fegin viðganga, at eg nú havi aðrar hugsanir um býráðsstarvið, enn eg áður hevði gjørt mær.

Eftir at tað gjørdist greitt, at Fólkaflokkurin við sínum samgonguportum gjørdi samgongu í býráðnum, og m.a. Javnaðarflokkurin var úttanfyri, var tað mær beinanvegin greitt, at hóast ein stóð úttanfyri beinleiðis politiska ávirkan ráddi um at fáa sum frægast burtúr. Hetta á eg eisini sum mina skyldu.

Nýggjur í býráðnum sum eg var, tá figgarættin var fyri, boðaði eg frá, at tað var ymiskt, sum eg hugsaði mær øðrvisi.

Men vildi kortini atkvøða fyri henni.

— Helt fyri, at eg fór at royna at gera mína støðu galdandi, tá tey ymisku málini komu fyri í nevndunum.

Henda støða mín varð m.a. heilsað vælkominn frá formanninum í Teknisku Nevnd, Rolandi Poulsen. Hann hevur eisini hildið sitt orð, og her hevur samstarvið eisini verið gott.

Men Poul Michelsen bjóðar ikki til nakað samstarvið. Tað er tvørtur imóti. Og hugstoytt er at vita sær, hvussu arrogantur meirilutin við Poul Michelsen á odda hevur dikterað, hvar skal fara fram komandi fyra árin.

Í síni 4-ára ætlan, sum eg fekk sendandi við postinum dagin fyri, hon skuldi samtykkjast í býráðnum, verður sagt klárt og greitt:

(Brot úr frágreiðing)
Eg kann ikki skilja hetta annarleiðis enn eini boð til m.a. minnilutan um at halda fingrarnar burtur. »Vi alene vide».

So kann Poul Michelsen tala og skriva um hetjur og skurkar, sum honum lystir. Eg fari so hóast alt at royna at gera mína ávirkan galdandi hóast henda einastandandi arroganta haldningin hjá meirilutanum.

Tórfinn Smith